

Sygn. akt I C 1367/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lutego 2017 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Aleksandra Konkel

Protokolant:(...)

po rozpoznaniu w dniu 2 lutego 2017 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

przeciwko M. K. (1), M. K. (2)

o zapłatę

utrzymuje w mocy nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym w dniu 20 stycznia 2015 r. przez Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku w sprawie I Nc 1906/14.

I C 1367/16

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka akcyjna w G. wniósł pozew w postępowaniu nakazowym o zapłatę przez pozwanych M. K. (1) i M. K. (2) solidarnie na rzecz powoda kwoty 11.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu podano, iż pozwany M. K. (1), w związku z zawarciem z powodem umowy leasingu, wystawił weksel własny poręczony przez pozwaną M. K. (2). W związku z powstaniem zaległości w płatności rat leasingowych, powód wypowiedział umowę leasingu ze skutkiem natychmiastowym, a następnie dokonał rozliczenia leasingu. Powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 32.422,39 zł, na którą składa się suma: niezapłaconych rat leasingowych, które stały się wymagalne przed wypowiedzeniem umowy i innych opłat leasingowych w łącznej kwocie 4.327,96 zł oraz pozostałych rat leasingowych (od 23 do 47) których łączna suma stanowi 86.716,75 zł pomniejszonych o korzyści, jakie finansujący uzyskał wskutek rozwiązania umowy leasingu (wpłacony wkład gwarancyjny – 9.215,47 zł oraz wartość zwróconego pojazdu – 50.800 zł) oraz odsetek umownych z tytułu nieterminowych płatności w wysokości 1.393,15 zł. Wobec braku płatności powód wypełnił weksel na kwotę 32.422,39 zł. Pomimo wezwania pozwani weksla nie wykupili. Powód ograniczył żądanie pozwu do kwoty 11.000 zł, na którą składa się suma: niezapłaconych rat leasingowych, które stały się wymagalne przed wypowiedzeniem umowy i innych opłat leasingowych w łącznej kwocie 4.327,96 zł, odsetek umownych z tytułu nieterminowych płatności w wysokości 1.393,15 zł oraz pozostałych rat leasingowych (od 23 do 47) których łączna suma stanowi 86.716,75 zł pomniejszonych o korzyści, jakie finansujący uzyskał wskutek rozwiązania umowy leasingu (wpłacony wkład gwarancyjny – 9.215,47 zł oraz wartość zwróconego pojazdu – 50.800 zł) – ograniczony do kwoty 5.278,89 zł.

Nakazem zapłaty z dnia 20 stycznia 2015 r. wydanym w postępowaniu nakazowym w sprawie o sygn. akt I Nc 1906/14 Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwani M. K. (1) i M. K. (2) wnieśli zarzuty od nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości. W uzasadnieniu wskazali, że nie zostali skutecznie wezwani do wykupu weksła a nadto zakwestionowali prawidłowość wyliczeń powoda, to jest uwzględnienie w żądanych kwotach sumy ubezpieczenia a nadto żądanie zapłaty rat do końca harmonogramu spłaty, pomimo zwrotu przedmiotu leasingu. Wskazali również, że powód zaniżył wartość zwróconego samochodu.

Odnosząc się do zarzutów pozwanych powód wskazał, że wezwanie do wykupu weksła, wbrew twierdzeniu pozwanych, zostało wysłane na prawidłowy adres. Wartość zwróconego pojazdu została wyliczona w oparciu o specjalistyczny program, z którego korzystają biegli rzeczoznawcy z zakresu motoryzacji. Pozwani nie wykazali zaś aby określona w tej sposób wartość była zaniżona. Powołując się na treść art.709¹⁵ kc powód wskazał na prawidłowość rozliczenia rat przewidzianych do końca harmonogramu spłat.

W piśmie z dnia 16 stycznia 2017 r. powód przyznał, że wartość rat leasingowych istotnie uwzględnia ubezpieczenie pojazdu w wysokości określonej przez pozwanych, to jest 891 zł miesięcznie, przy czym powód zmuszony był ubezpieczać pojazd do czasu zwrotu tegoż przez pozwanego, co nastąpiło w dacie 25 lipca 2014 r. w konsekwencji, ewentualną korzyścią powoda wynikającą z wypowiedzenia umowy jest wartość ubezpieczenia wliczona w raty leasingowe za okres od sierpnia 2014 r. (raty 29-47). Wartość ta stanowi zatem kwotę 16.929 zł (19 x 891 zł). powód wskazał jednak, że powyższe nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia z uwagi na ograniczenie żądania pozwu do kwoty 11.000 zł, to jest o kwotę 21.422,39 zł w której kwota 16.929 zł się zawiera. Cała zatem kwota objęta żądaniem pozwu jest powodowi należna. Zaznaczył przy tym, że wysokość rat uwzględniona została w kwocie netto, wobec czego brak jest podstaw do pomniejszania ich wartości o wartość VAT 23%.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 27 marca 2012 roku pomiędzy powodem (...) Spółką z o.o. w G. jako finansującym, a pozwany M. K. (1) jako korzystającym została zawarta umowa leasingu nr (...). Przedmiotem leasingu był pojazd: (...) R. (...) o numerze podwozia (...). Czas trwania (...) roku do dnia 29.02.2016 roku. Pozwany uiszczył wkład gwarancyjny w kwocie 9.215,47 zł. Czynsz za przedmiot leasingu podzielono na 47 rat po 4.266,46 zł brutto.

/dowód: umowa leasingu wraz z załącznikami, k.15-20/

Wartość każdej raty leasingowej obejmowała kwotę 891 zł tytułem opłaty za ubezpieczenie pojazdu.

/okoliczność bezsporna/

Integralną częścią umowy leasingu były ogólne warunki umowy leasingu (...) Sp. z o.o. Pozwany oświadczył, iż zapoznał się z ogólnymi warunkami umowy.

Stosownie do § 1 (...) finansujący miał nabyć rzecz ruchomą (przedmiot leasingu) od oznaczonego zbywcy i oddać ją korzystającemu do używania i pobierania pożytków przez czas oznaczony w umowie leasingu, a korzystający miał zapłacić finansującemu wynagrodzenie pieniężne, na które składać się miały opłaty leasingowe określone w umowie.

Zgodnie z § 9 ust. 2 i 3 (...) wkład gwarancyjny będący częścią opłat leasingowych zostanie zwrócony korzystającemu po zwroceniu przedmiotu leasingu i po zapłaceniu wszystkich długów wobec finansującego w szczególności opłat i odsetek umownych. Z wkładu gwarancyjnego finansujący mógł potrącić kwotę konieczną do przywrócenia przedmiotu leasingu do stanu adekwatnego do normalnego zużycia w okresie trwania umowy.

Z mocy § 10 (...) korzystający zobowiązuje się płacić opłaty leasingowe zgodnie z harmonogramem będącym załącznikiem do umowy.(...)

Stosownie do § 12 zd. 2 w przypadku opóźnienia w zapłacie jakichkolwiek płatności wynikających z umowy korzystający zobowiązany jest do zapłaty bez dodatkowego wezwania odsetek za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP.

Zgodnie z § 14 zd. (...) korzystający ponosi wszelkie ciężary związane z przedmiotem leasingu oraz jego używaniem.

§ 15 (...) stanowi, iż Finansujący ubezpiecza przedmiot leasingu w zakresie OC, AC, NW na koszt korzystającego (...). Koszty ubezpieczenia zawarte są w opłatach leasingowych.

Zgodnie z § 23 b finansujący może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym w przypadku gdy korzystający dopuszcza się zwłoki z zapłatą co najmniej jednej opłaty leasingowej i po pisemnym wezwaniu nie zapłaci zaległości w terminie 7 dni

W myśl § 25 w razie wypowiedzenia przez finansującego umowy na skutek okoliczności, za które korzystający ponosi odpowiedzialność finansujący może żądać od korzystającego natychmiastowego zapłacenia wszystkich przewidzianych w umowie a niezapłaconych opłat leasingowych.

/dowód:(...), k.17-18/

Przy zawarciu umowy leasingu pozwany M. K. (1) w celu zabezpieczenia ewentualnych roszczeń powoda mogących wyniknąć z zawartej umowy, wystawił weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową. Za weksel ten poręczyła M. K. (2).

/dowód: weksel – zabezpieczony, kopia, k.2; deklaracja wekslowa, k.21/

Pismem z dnia 16 kwietnia 2012 r. M. K. (1) złożył wobec powoda oświadczenie o zmianie adresu do korespondencji podając adres: (...)/5, (...)-(...) S..

/dowód: oświadczenie, k.22/

Pismem z dnia 10 stycznia 2014 roku powód wezwał pozwanego M. K. (1), w związku z niespłaceniem w wymaganym terminie zadłużenia w kwocie 17.250,34 zł wynikającego z umowy leasingu nr (...), do jego spłaty w terminie 7 dni pod rygorem wypowiedzenia umowy leasingu ze skutkiem natychmiastowym.

/dowód: wezwanie do zapłaty wraz z dowodem nadania, k.23-24)

Wobec braku spłaty, pismem z dnia 29 stycznia 2014 roku powód wypowiedział pozwanemu umowę leasingu nr (...) i wezwał go do zwrotu przedmiotu leasingu i spłaty zadłużenia.

/dowód: wypowiedzenie wraz z dowodem doręczenia, k.25-27/

W dniu 25 lipca 2014 r. pozwany zwrócił przedmiot leasingu powodowi. Wartość pojazdu określona została przez rzeczoznawcę działającego na zlecenie powoda na kwotę 50.800 zł.

/dowód: protokół zdawczo-odbiorczy, k.28-29; wycena, k.30-34/

Pismem dnia 22 września 2014 r. wezwano pozwanego do zapłaty kwoty 32.422,39 zł, która stanowiła należność z tytułu rozliczenia umowy leasingu nr (...), dokonanej przez powoda. Na sumę tę składały się niezapłacone raty leasingowych, które stały się wymagalne przed wypowiedzeniem umowy i inne opłat leasingowych w łącznej kwocie 4.327,96 zł oraz pozostałe raty leasingowe (od 23 do 47) których łączna suma stanowi 86.716,75 zł pomniejszone o korzyści, jakie finansujący uzyskał wskutek rozwiązania umowy leasingu (wplacony wkład gwarancyjny – 9.215,47 zł oraz wartość zwróconego pojazdu – 50.800 zł) i odsetki umowne z tytułu nieterminowych płatności w wysokości 1.393,15 zł.

/dowód: wezwanie do zapłaty wraz z dowodem nadania, k.37-39; nota odsetkowa, k.35; nota obciążeniowa, k.36/

W dniu 29 września 2014 roku powód wezwał pozwanych M. K. (1) i M. K. (2) do wykupienia, w terminie 7 dni, weksła za sumę 32.422,39 zł. Wezwanie wysłano, między innymi, na adres wskazany przez pozwanego jako adres dla doręczeń.

/dowód: wezwania do wykupienia weksła, k.40-43/

Pozwani nie wykupili weksła.

/okoliczność bezsporna/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne.

Stan faktyczny w sprawie jest w części niesporny. Poza sporem leżał fakt zawarcia umowy między pozwanym a powodem, otrzymania przedmiotu leasingu, fakt wystawienia i poręczenia weksła (in blanco), fakt nieuiszczenia części rat leasingowych, a także zwrotu przedmiotu leasingu.

Okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia Sąd ustalił w oparciu o przedłożone przez strony dokumenty, które nie były kwestionowane co do swej treści przez żadną ze stron.

Przedmiotem sporu pozostawały okoliczności w kontekście podniesionego przez pozwanego zarzutu wypełnienia weksła niezgodnie z deklaracją wekslową, a także zaniżenia wartości pojazdu przez powoda. Nadto pozwani zarzucili powodowi, że dokonał nieprawidłowego rozliczenia umowy leasingu, jako że uwzględnione zostały opłaty za ubezpieczenie pojazdu.

W tym miejscu należy stwierdzić, iż zgodnie z utrwalonym orzecznictwem po wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty, wydanego na podstawie weksła in blanco, spór z płaszczyzny stosunku prawa wekslowego przenosi się na ogólną płaszczyznę stosunku prawa cywilnego. Strony mogą zatem powoływać się na podstawy faktyczne i prawne wynikające z łączącego je stosunku prawnego, który jest źródłem dochodzonego przez powoda roszczenia cywilnoprawnego, nawet jeśli okaże się, że roszczenie wekslowe nie istnieje (wyrok SN z 14.03.1997 r., I CKN 48/97, OSNC 1997/9/124; uchwała SN z 24.04.1972 r., III PZP 17/70, OSNC 1973/5/72).

Ponadto każda ze stron z mocy art. 6 kc i 232 kpc powinna wykazać okoliczności, z których wywodzi skutki prawne. Powód powinien więc wskazać na gruncie niniejszego postępowania w jaki sposób wypełnił weksel (co składa się na kwotę, na którą opiewa weksel), natomiast pozwany powinien wykazać, iż roszczenie powoda ze stosunku podstawowego w całości albo w części nie istnieje (por. uzasadnienie uchwały SN z 24.04.1972 r., III PZP 17/70, OSNC 1973/5/72; wyrok SA w Poznaniu z 02.03.2005 r., I ACa 1413/04).

Odnośnie uprawnienia powoda do żądania zapłaty od pozwanych wszystkich rat z tytułu umowy leasingu, co było kwestionowane przez stronę pozwaną, to wskazać należy na treść art.709¹ § 1 kc w zw. art.709¹³ § 1 kc oraz art.709¹⁵ kc w zw. z § 25 (...).

Stosownie do treści art. 709¹ kc przez umowę leasingu finansujący zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, nabyć rzecz od oznaczonego zbywcy na warunkach określonych w tej umowie i oddać tę rzecz korzystającemu do używania albo używania i pobierania pożytków przez czas oznaczony, a korzystający zobowiązuje się zapłacić finansującemu w uzgodnionych ratach wynagrodzenie pieniężne, równe co najmniej cenie lub wynagrodzeniu z tytułu nabycia rzeczy przez finansującego.

Zgodnie z art. 709¹³ § 1 i 2 kc korzystający obowiązany jest płacić raty w terminach umówionych. Jeżeli korzystający dopuszcza się zwłoki z zapłatą co najmniej jednej raty, finansujący powinien wyznaczyć na piśmie korzystającemu odpowiedni termin dodatkowy do zapłacenia zaległości z zagrożeniem, że w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu może wypowiedzieć umowę leasingu ze skutkiem natychmiastowym, chyba że strony uzgodniły termin wypowiedzenia. Postanowienia umowne mniej korzystne dla korzystającego są nieważne.

W myśl art. 709¹⁵ kc w razie wypowiedzenia przez finansującego umowy leasingu na skutek okoliczności, za które korzystający ponosi odpowiedzialność, finansujący może żądać od korzystającego natychmiastowego zapłacenia wszystkich przewidzianych w umowie a niezapłaconych rat, pomniejszonych o korzyści, jakie finansujący uzyskał wskutek ich zapłaty przed umówionym terminem i rozwiązania umowy leasingu.

Pozwani nie przeczyli opóźnieniu w płatności rat. Dlatego, w myśl art.709¹³§2 kc, finansujący wezwał leasingobiorcę do zapłaty zaległych należności w wyznaczonym terminie, z zastrzeżeniem, że w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu wypowie umowę ze skutkiem natychmiastowym. Skoro więc korzystający w trakcie trwania umowy zalegał z zapłatą należności, to powód był uprawniony w oparciu o wskazane regulacje prawne, do wezwania go do zapłaty w terminie 7 dni pod rygorem wypowiedzenia umowy leasingu ze skutkiem natychmiastowym, co też uczynił wystosowując wezwania do zapłaty, skierowane do pozwanego M. K. (1). Z treści Ogólnych Warunków Umowy Leasingu, stanowiących integralną jej część przyjętą do stosowania przez pozwanego, wynikało uprawnienie powoda do naliczania od opóźnionych rat, ale również innych płatności wynikających z zawartej między stronami umowy, w tym kosztów windykacji bez dodatkowego wezwania, odsetek za opóźnienie w wysokości nie przekraczającej odsetek maksymalnych w rozumieniu przepisu art. 359§2¹ kc.

Pozwany mimo wezwania nie uregulował zaległości, dlatego umowa została mu wypowiedziana, przy czym skoro do wypowiedzenia doszło z uwagi na zwłokę w zapłacie rat leasingowych, to nie może być wątpliwości, że rozwiązanie umowy nastąpiło na skutek okoliczności, za które to korzystający ponosił odpowiedzialność. Pozwani nie wykazali, że opóźnienia w płatnościach nie wynikały z ich winy.

Jeśli więc wypowiedzenie przez finansującego umowy leasingu nastąpiło na skutek okoliczności, za które ponosił odpowiedzialność korzystający, to finansujący mógł żądać od korzystającego natychmiastowego zapłacenia wszystkich przewidzianych w umowie a nie zapłaconych rat, pomniejszonych o korzyści, jakie finansujący uzyskał wskutek ich zapłaty przed umówionym terminem i rozwiązaniem umowy leasingu. Takie uprawnienie wynika wprost z art.709¹⁵ kc. Należy zgodzić się z pozwanymi, że opłaty za ubezpieczenie nie powinny ich obciążać, z zaznaczeniem jednak, że dotyczy to okresu po zwrocie przedmiotu leasingu. Słusznie zatem wskazała strona powodowa, że zarzut pozwanych jest zasadny wyłącznie odnośnie rat od 29 do 47. Zważyć należy jednak, że powyższa okoliczność pozostaje bez wpływu na zasadność roszczeń powoda objętych pozwem. Powód domagał się bowiem zapłaty kwoty 11.000 zł, przy czym jedynie 5.278,89 zł to wartość pozostałych rat leasingowych. Odliczając od wartości łącznej niezapłaconych, niezafakturowanych rat kwotę 16.929 zł i tak uzyskujemy wartość wyższą od dochodzonej pozwem.

Rzeczą pozwanych było udowodnić, że weksel został wypełniony niezgodnie z deklaracją wekslową. Pomimo pouczenia pozwanych o ciężarze dowodu, ograniczyli się oni do podniesienia zarzutów, nie oferując żadnych dowodów do wykazania zasadności swoich twierdzeń w zakresie zaniżenia wartości pojazdu. Stąd, zarzuty te Sąd uznał za niezasadne.

Za chybione Sąd uznał również zarzuty pozwanych odnośnie skierowania wezwania do wykupienia weksla na nieprawidłowy adres, zważywszy, że kwestionowany adres był adresem wskazanym przez samego pozwanego jako adres korespondencyjny.

Zgodnie z art. 485 § 2 kpc, sąd wydaje nakaz zapłaty przeciwko zobowiązanemu z weksla, czeku, warrantu lub rewersu należycie wypełnionego, których prawdziwość i treść nie nasuwają wątpliwości (...). Zgodnie zaś z art.496 kpc, po przeprowadzeniu rozprawy sąd wydaje wyrok, w którym nakaz zapłaty w całości lub w części utrzymuje w mocy albo go uchyla i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też postanowieniem uchyla nakaz zapłaty i pozew odrzuca lub postępowanie umarza.

Z przytoczonych względów uznawszy zarzuty pozwanych za niezasadne, Sąd na podstawie art. 496 kpc orzekł jak w sentencji.

(...)

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...).